

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/17-25

YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2026/1382

Karar No. 2026/4121

Tarihi: 30.04.2026

●ÇIKIŞ KODUNUN DÜZELTİLMESİ DAVASI
●ÇIKIŞ KODUNUN DÜZELTİLMESİ DAVASININ
TESPİT DAVASI NİTELİĞİNDE OLDUĞU
●ÇIKIŞ KODUNUN DÜZELTİLMESİ DAVASININ
ARABULUCULUK DAVA ŞARTINA TÂBİ OLMA-
DIĞI

ÖZETİ Uygulamada çıkış kodunun gerçeğe aykırı olarak SGK'ya bildirildiği iddiasıyla işveren aleyhine açılan davalar, “çıkış kodunun düzeltilmesi davası” olarak adlandırılmakta ise de “tespit davası” niteliğindedir. Somut uyuşmazlıkta davacı işçi, iki ayrı dava olan çıkış kodunun düzeltilmesi gerektiğinin tespitine ilişkin dava ile kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, ihtarname tanzim avukat ücreti, noterlik vekâletname tanzim ücreti, munzam zarar, maddi tazminat taleplerini de içeren alacak davasını birlikte açmıştır. Alacak davası, arabuluculuk dava şartına tâbi ise de çıkış kodunun düzeltilmesi davası 6100 sayılı Kanun'un 3/1 hükmüne göre arabuluculuk dava şartına tâbi değildir.

Dosya kapsamına göre, arabuluculuk son tutanağında dava konusu alacakların belirtilmediği anlaşıldığından, davacının alacak talepleri yönünden arabuluculuk dava şartı yerine getirilmediğinden usulden ret kararı verilmesi yerindedir. Ancak davacının işten çıkış kodunun düzeltilmesi gerektiğinin tespitine ilişkin davayı açmakta güncel hukuki yararı bulunduğu da göz önüne alındığında, ayrı bir dava olan çıkış kodunun düzeltilmesine ilişkin davanın esasına girilerek karar verilmesi gerekirken arabuluculuk dava şartı yokluğundan usulden reddine karar verilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin 04.02.2013 tarihinden bu yana davalıya ait işyerinde çalıştığını, 12.02.2024 tarihinde müvekkilinin işine 08.02.2024 tarihinde işyerinde alkollü olduğu gerekçesi ile son verildiğini, müvekkilinin hiçbir açıklama yapmasına müsaade edilmeyerek, kendisinin alkollü olduğu somut bir veri ile ispatlanmayarak işten çıkartılmasının hukuka ve usule aykırı olduğunu, müvekkilinin davalı işyerinde 11 yıl 7 gün çalıştığını, brüt ücretinin 27.929,88 TL olduğunu, müvekkilinin Kod (45) ile çıkışının yapıldığını ancak Kod (04) olarak Kuruma bildirim yapılması gerektiğini ileri sürerek kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, ihtarname tanzim avukat ücreti, noterlik vekâletname tanzim ücreti, munzam zarar, maddi tazminat ve müvekkilinin Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) bildirilen Kod (45) çıkış kodunun, Kod (04) olarak düzeltilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davacının kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, ihtarname tanzim avukat ücreti, noterlik vekâletname tanzim ücreti, munzam zarar ve mahrum kalınan işsizlik ödeneğine ilişkin alacakları için arabuluculuk kanun yoluna başvurmadığını, dava şartının yerine getirilmemesi sebebi ile taleplerin usulden reddi gerektiğini, taleplerin somut olmadığını, zamanaşımı nedeni ile davanın reddine karar verilmesi gerektiğini, davanın kısmi dava olarak açılmasının mümkün olmadığını, davacının 04.02.2013-12.02.2024 tarihleri arasında müvekkili Şirket nezdinde rollform operatörü olarak çalıştığını, davacının iş sözleşmesinin işyerine sarhoş olarak gelmesi sebebiyle haklı nedenle feshedildiğini, davacının çalışmasının devamı esnasında 08.02.2024 tarihinde makine başında uyuyakaldığını, uyandırılmak için yanına gelindiğinde yoğun bir şekilde alkol koktuğu ve çalışma arkadaşlarının davacıyı uyandırmakta zorlandığını, sarhoş olması sebebiyle ayakta duramadığı gibi konuşmakta da zorlandığının yazılı tutanaklar ile tespit edildiğini, davacının daha önce de işyerine sarhoş şekilde geldiğini ve davacının savunmasında işyerine alkollü geldiğini ikrar ettiğini savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

1. İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; taraflar arasındaki arabuluculuk son tutanağında arabuluculuk konusu uyuşmazlığın "işçi ile işveren ilişkisinden kaynaklanan (nisbi)" olarak gösterildiğini, UYAP kayıtları incelendiğinde 06.08.2024 tarihli arabuluculuk başvuru evrakında da yine uyuşmazlık türü olarak "işçi ile işveren ilişkisinden kaynaklanan (nisbi)" olarak gösterildiğini, dava konusu edilen alacaklarla ilgili herhangi bir başvuru

bulunmadığının görüldüğü, bu durumda, dava konusu edilen alacakların, arabuluculuk görüşmelerine konu edildiği ve bu alacaklar hakkında anlaşmaya varılmadığının kabulünün olanaklı olmadığı gerekçesiyle dava konusu alacaklar yönünden zorunlu arabuluculuk dava şartı yerine getirilmediğinden davanın usulden reddine karar verilmiştir.

2. İlk Derece Mahkemesi 29.09.2025 tarihli ek karar ile; davacı vekilinin 29.08.2025 tarihli istinaf başvuru dilekçesinin süresinde sunulmaması nedeniyle reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararı ve ek kararına karşı süresi içinde davacı vekilince istinaf başvurusunda bulunulması üzerine, Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; Mahkemece kısa kararın 14.07.2025 tarihinde verildiği, davacı tarafından gerekçesiz süre tutum dilekçesinin 16.07.2025 tarihinde sunulduğu, davacının süre tutum dilekçesi olarak verdiği dilekçenin süresinde olduğu, muhtıra ile de harcın süresinde yatırıldığı anlaşılmakla, Mahkemenin ek kararının hatalı olduğu ve kaldırılması gerektiği, istinaf talebinin esastan incelenmesinde ise, gerekçeli kararın tebliği itibarıyla istinaf süresi geçtikten sonra verilen gerekçeli istinaf dilekçesinin dikkate alınmasının mümkün olmadığı, 16.07.2025 tarihinde verilen dilekçenin ise gerekçesiz olduğu, herhangi bir istinaf sebebi ileri sürülmediği, kamu düzeni yönünden yapılan incelemede de kararda bir hata tespit edilemediği belirtilerek davacı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili temyiz dilekçesinde; dosyada dava şartının yerine getirildiğini, arabuluculuk tutanağında eksik olduğu ifade edilen hususların arabulucudan sorulması ve konuya ilişkin ek karar alınabileceğini ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, arabuluculuk dava şartının sağlanıp sağlanmadığına ilişkindir.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 3/1 hükmü şöyledir:

"Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır. (Ek cümle:28/3/2023-7445/41 md.) Bu alacak ve tazminatla ilgili itirazın iptali, menfi tespit ve istirdat davaları hakkında birinci cümle hükmü uygulanır."

Uygulamada çıkış kodunun gerçeğe aykırı olarak SGK'ya bildirildiği iddiasıyla işveren aleyhine açılan davalar, "çıkış kodunun düzeltilmesi davası" olarak adlandırılmakta ise de "tespit davası" niteliğindedir. Somut uyuşmazlıkta davacı işçi, iki ayrı dava olan çıkış kodunun düzeltilmesi gerektiğinin tespitine ilişkin dava ile kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, ihtarname tanzim avukat ücreti, noterlik

vekâletname tanzim ücreti, munzam zarar, maddi tazminat taleplerini de içeren alacak davasını birlikte açmıştır. Alacak davası, arabuluculuk dava şartına tâbi ise de çıkış kodunun düzeltilmesi davası 6100 sayılı Kanun'un 3/1 hükmüne göre arabuluculuk dava şartına tâbi değildir.

Dosya kapsamına göre, arabuluculuk son tutanağında dava konusu alacakların belirtilmediği anlaşıldığından, davacının alacak talepleri yönünden arabuluculuk dava şartı yerine getirilmediğinden usulden ret kararı verilmesi yerindedir. Ancak davacının işten çıkış kodunun düzeltilmesi gerektiğinin tespitine ilişkin davayı açmakta güncel hukuki yararı bulunduğu da göz önüne alındığında, ayrı bir dava olan çıkış kodunun düzeltilmesine ilişkin davanın esasına girilerek karar verilmesi gerekirken arabuluculuk dava şartı yokluğundan usulden reddine karar verilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA,

2. İlk Derece Mahkemesi kararının BOZULMASINA,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

30.04.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.